

วีรกรรมทหารปืนใหญ่ที่สำคัญในสมรภูมิเวียดนาม

รัฐบาลไทยได้ส่งทหารเข้าไปร่วมรบกับชาติพันธมิตร ณ สาธารณรัฐเวียดนามเพื่อสกัดกั้น และป้องกันภัยจากคอมมิวนิสต์ เพื่อมิให้คุกคามต่อประเทศเพื่อนบ้านและประเทศไทยต่อไป ทหารไทยที่เข้าไปร่วมรบรุ่นแรก เมื่อ ก.ย. ๒๕๑๐ จัดกำลัง ๑ กรม ในนามกรมทหารอาสาสมัคร “จงอางศึก” ต่อมาได้มีการจัดกำลังรบทางบกเพิ่มเติมให้ครบ ๑ กองพลโดยมีชื่อว่า “กองพลทหารอาสาสมัคร” (พล.ออสส.)

ในการร่วมรบของทหารไทยในสมรภูมิเวียดนามนี้ เหล่าทหารปืนใหญ่ได้มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการรบด้วยการยิงอย่างต่อเนื่องแม่นยำ และทันเวลา อันทำให้หน่วยดำเนิรกลยุทธ์สำเร็จภารกิจทุกครั้งที่เขาปฏิบัติการ เกิดวีรกรรมที่ได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น และเป็นเกียรติประวัติของเหล่าถึง ๕ วีรกรรมด้วยกันคือ

- วีรกรรมบินห้ำหั่น
- วีรกรรมเพื่อกอง
- วีรกรรมล็อกแวน
- วีรกรรมฟูกโถ

วีรกรรมทหารปืนใหญ่ที่สำคัญในสมรภูมิลาว

เมื่อประมาณต้นปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ฝ่ายคอมมิวนิสต์ ขบวนการประเทศลาว ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากเวียดนามเหนือ ได้ส่งกำลังเข้ายึดพื้นที่บริเวณทุ่งไหหิน และเมืองสอยได้สำเร็จ ฝ่ายรัฐบาลลาว โดยการนำของนายพลวังปาว ทำการรบหน่วงเวลา และถอยร่นลงมาตั้งรับอย่างเหนียวแน่นตามแนวบ้านนา-ภูลองมาด-ถ้ำดำลิง-ภูผาไซ และคงได้โดยใช้ข้าทองและช่องแจ้งเป็นฐานบัญชาการรบและส่งกำลังบำรุง กองพันทหารปืนใหญ่ทหารเลือพรานที่ ๖๓๕ และ ๖๓๖ ได้จัดตั้งฐานยิงสนับสนุนบริเวณที่สูงชมรอบๆ ทุ่งไหหิน เพื่อสนับสนุนการตั้งรับรักษาทุ่งไหหินไว้จนเกิดวีรกรรมที่ฐานยิงคิงคอง

ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ฝ่ายคอมมิวนิสต์ขบวนการประเทศลาวสามารถยึดทุ่งไหหินได้สำเร็จ และรุกคืบหน้าเข้าตีเพื่อยึดข้าทอง แนวสกายไลน์ให้ได้ต่อไป กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๖๓๔ ได้สับเปลี่ยนกำลังเข้าเพื่อสนับสนุนการยิงในการตั้งรับแนวสกายไลน์และเป็นผลให้สามารถป้องกันไม่ให้ข้าศึกยึดแนวสกายไลน์ได้ ซึ่งหากข้าศึกยึดได้แล้วจะเป็นผลให้ข้าศึกเคลื่อนกำลังเข้ายึดช่องแจ้งต่อไปจนเกิดวีรกรรมที่ฐานยิงอินเดอร์

วันทหารปืนใหญ่

๑๗ ธันวาคม ๒๕๓๘

พระผู้ทรงเป็นเหตุให้เกิดวันทหารปืนใหญ่

พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงแต่งตั้งตำราปืนใหญ่ เล่มแรกขึ้นเมื่อ “วันศุกร์ที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๓๘๔” ด้วยทรงแปลและเรียบเรียงจากตำราภาษาอังกฤษ และทรงรวบรวมจากตำราปืนใหญ่ของไทยเราแต่ก่อนด้วยหนังสือเล่มนี้อาจแบ่งได้เป็น ๕ ภาค หรือ ๕ บท คือ

ภาคที่ ๑ ว่าด้วยพงศาวดารปืนใหญ่

ภาคที่ ๒ ว่าด้วยการฝึกหัดการใช้ และการยิงปืนใหญ่รบกลางแปลง

ภาคที่ ๓ ว่าด้วยการหัดปืนป้อมและปืนเร็ว

ภาคที่ ๔ ว่าด้วยตำราดินปืน, เทคนิคการยิงต่างๆ และการสร้างปืนใหญ่ซึ่งเป็นของโบราณ

ภาคที่ ๕ เป็นการรวบรวมรายชื่อปืนใหญ่ที่ทรงโปรดฯให้ตั้งชื่อไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๖๘

ดังนั้น ทหารปืนใหญ่ จึงถือว่า วันที่ ๑๗ ธันวาคม ของทุกปีเป็นวันทหารปืนใหญ่

รายนามนายทหารเหล่า ป.ที่ได้รับโปรดเกล้าฯ

เป็นนายพล ปี ๒๕๓๘

๑. พล.ต.พิสิฐ ปาสนาพันธ์	ผสธ.ประจำ ปล.กท.
๒. พล.ต.ไพฑูรย์ นาครดน์	ที่ปรึกษา สปท.
๓. พล.ต.วิเชียร อรัญทิมา	ผช.ผบ.คอว.ทบ.
๔. พล.ต.บุญส่ง ทานธรรม	ผชก.ทบ.
๕. พล.ต.ประกอบ เศรษฐชัย	ผบ.จทบ.พ.ย.
๖. พล.ต.เอื้อ แพโรจน์	ผบ.พล.ป.
๗. พล.ต.วีระชัย เอี่ยมสอาด	เสธ.ยศ.ทบ.
๘. พล.ต.สมยศ มาสมบูรณ์	รอง ผอ.ศูนย์เทคโนโลยี
และสื่อสาร โทรคมนาคม
ป้องกันประเทศ
๙. พล.ต.เกษมศักดิ์ ปลุกสวัสดิ์	เสธ.นปอ.
๑๐. พล.ต.ยุทธนา เข้มทอง	ผช.จเรทหาร
๑๑. พล.ต.ธนู ศรียากุล	ผบ.บชร.๒
๑๒. พล.ต.วัฒน์ กาญจนสวัสดิ์	ผชก.ทบ.
๑๓. พล.ต.สมโภชน์ จินดาวัฒน์	ผอ.สน.วางแผนการฝึก
ร่วมยก.ทหาร
๑๔. พล.ต.วิทยา ทับแสง	ที่ปรึกษาทางเทคนิคศูนย์
เทคโนโลยีและสื่อสาร
โทรคมนาคมป้องกัน
ประเทศ
๑๕. พล.ต.สุนทร ฮีสวัสดิ์	นายทหารคนสนิทนาย
กรัฐมนตรี
๑๖. พล.ต.ประศาสน์ บุรินทร์วัฒนา	ผช.จก.ยก.ทหาร
๑๗. พล.ต.สมเจตน์ บุญถนอม	ผอ.สำนักงานพัฒนาพิเศษ
กรป.กลาง

รายนามกำลังพลดีเด่น เหล่า ป.

ประจำปี ๒๕๓๘

๑. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์
 - พ.ต.นิยม น้อยสถิตย์
 - จ.ส.อ.อุดม พึ่งตน
 - พลฯ สุรศักดิ์ เพียรเลี้ยงชีพ
๒. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒ รักษาพระองค์
 - พ.ต.ไกรภพ ไชยพันธุ์
 - จ.ส.อ.ธนิศ สุดประเสริฐ
 - พลฯ ณรงค์ชัย ชื่นนอก
๓. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๓
 - ร.อ.สุทธิพงศ์ สงวนแพง
 - จ.ส.ท.ธงชัย ปือขุนทด
 - พลฯ พิศนัตต์ เฟลี่ยแก้ว
๔. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๔
 - ร.อ.สุรินทร์ เกตุดี
 - ส.อ.สุริยา ยืนสุข
 - พลฯ รุ่ง รักพ่วง
๕. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๕
 - พ.ต.วิสันติ สระศรีดา
 - จ.ส.อ.นิคม อักษรวงศ์
 - พลฯ บุญโชค พิชัยยุทธ
๖. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๖
 - ร.อ.พงษ์ศักดิ์ กอทอง
 - จ.ส.อ.บวร คันจักร
 - พลฯ บัญญัติ สิงกฤษ

๗. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๙
- ร.ท.ชัช มนตรีมุข
 - จ.ส.อ.มนัส จำรัส
 - พลฯ อำนาจ ศรีเข้ม
๘. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๗๑
- ร.อ.วัชร แก้วดวงเทียน
 - จ.ส.อ.ชวัลย์ เหยี่ยมงามศรี
 - พลฯ ขาญชัย พันธักดี
๙. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๗๒
- พ.ต.สุภรัตน์ เงินบำรุง
 - จ.ส.อ.มนัส จิตละมูล
 - พลฯ เอกชัย ชูศิริ
๑๐. กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๑
- พ.ต.อรรถสิทธิ์ สิ้นเหลือ
 - จ.ส.ท.สาคร ทาวงษ์
 - พลฯ สมเกียรติ ทองไทย
๑๑. กรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๒
- ร.ท.ยงยุทธ อีระกุล
 - จ.ส.อ.ถวิล แก้วเรือง
 - พลฯ สมศักดิ์ สุภทรศักดิ์
๑๒. ศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก ที่ ๑ ประจำพื้นที่ภาคกลาง
- ร.อ.สุนทร เมืองทอง
 - จ.ส.อ.สมร เทพพร
 - พลฯ กัลยา พิลานันท์
๑๓. ศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก ที่ ๒ ประจำพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ร.อ.ณรงค์ศักดิ์ อรัญทอง
 - จ.ส.อ.ประมวล อุปมะ
 - พลฯ สุนทร ไชยพงษ์

๑๔. ศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก ที่ ๓ ประจำพื้นที่ภาคเหนือ
- พ.ต.สมยศ ปิ่นสถาพร
 - จ.ส.ต.อุทัย ใจกล้า
 - พลฯ สมัย ไชยมงคล
๑๕. ศูนย์ต่อสู้ป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก ที่ ๔ ประจำพื้นที่ภาคใต้
- พ.ต.ธนาชาติ ทวีตา
 - ส.อ.เสนอ ข้าแก้ว
 - พลฯ กิตติศักดิ์ อนุรา
๑๖. กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๒๑
- พ.ต.ประทีป บุญทรงสันติกุล
 - จ.ส.อ.เมธี ชื่นเกษตร
 - พลฯ สาคร จุ่มพา

ศูนย์การทหารปืนใหญ่ได้ดำเนินการประเมินผลการฝึกเป็นหน่วยกองร้อย ป./ปตอ. ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ตามคำสั่ง ศป ที่ ๒๔๓/๒๕๓๑ ลง ๑๘ ก.ค. ๓๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการฝึกของ ทบ. (เหล่า ป.) ตามวงรอบการฝึกประจำปี ๒๕๓๑ สำหรับการประเมินผลการฝึกเป็นหน่วย กองพัน ป./กองพัน ปตอ. โดยคณะกรรมการประเมินผลการฝึกของ ทบ. (เหล่า ป.) ตามวงรอบการฝึกประจำปี ๒๕๓๗ นั้นมีหน่วยเข้ารับการประเมินผลจำนวน ๑๐ พัน.ป. ๒ พัน.ปตอ. หน่วยที่มีผลการประเมินผลอยู่ในเกณฑ์ดีมากสมควรได้รับประกาศชมเชยจาก ทบ. เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ และเป็นเกียรติประวัติของหน่วย รวมทั้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ๔ ลำดับแรก ดังนี้

- ลำดับที่ ๑ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑ รักษาพระองค์
ลำดับที่ ๒ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๑๙
ลำดับที่ ๓ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๘

ชมเชย กองพันทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ ๓
สำหรับการประเมินผลการฝึกเป็นหน่วย กองร้อย ป./กองร้อย ปตอ. โดยคณะกรรมการประเมินผลการฝึกของ ทบ. (เหล่า ป.) ตามวงรอบการฝึกประจำปี ๒๕๓๘ มีหน่วยที่สมควรได้รับประกาศชมเชยจาก ทบ. ๓ ลำดับแรก ดังนี้

- ลำดับที่ ๑ กองร้อยที่ ๒
กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๙
ลำดับที่ ๒ กองร้อยที่ ๒
กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๖
ลำดับที่ ๓ กองร้อยที่ ๒
กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๓๑ รักษาพระองค์

การยิงสนับสนุนและการป้องกันภัยทางอากาศสำหรับ
กำลังรบภาคพื้นดิน คืออำนาจกำลังรบที่เคียงคู่กับการดำเนิน
กลยุทธ์ เป็นภาระหน้าที่ของทหารปืนใหญ่ ทั้งทหารปืนใหญ่
สนามและทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน

ทหารปืนใหญ่สนามนั้น นอกจากสนับสนุนด้วยการยิง
แก่การดำเนินกลยุทธ์แล้ว ยังจะต้องผสมผสานการยิง
สนับสนุนทั้งปวงที่มีอยู่ในยุทธวิธีบริเวณให้แก่ผู้บังคับหน่วย
ดำเนินกลยุทธ์ด้วย เพื่อให้การสนธิระหว่างอำนาจการยิงกับ

การดำเนินกลยุทธ์ที่ผสมกลมกลืนที่สุด

ทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน คือองค์การสำคัญที่จะ
พิทักษ์ความอยู่รอดปลอดภัยแก่กำลังรบและที่ตั้งทั้งปวงจาก
ภัยทางอากาศยานชนิด

ภาระหน้าที่ดังกล่าวมิใช่เรื่องใหม่ เป็นสิ่งที่มีความหมาย
เกือบจะตายตัวแล้ว แต่สิ่งที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว คือความ
เจริญทางเทคโนโลยีของอาวุธยุทธโธปกรณ์ตลอดจนระบบ
ควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งทหารปืนใหญ่จะสามารถรักษาบทบาท
ของภาระหน้าที่ได้ดีเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การที่เราจะติดตาม
ตามเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้ารวดเร็วเช่นนี้ได้ทันหรือไม่

พลตรี ไพบูลย์ กาญจนพิบูลย์
ผู้บัญชาการศูนย์การทหารปืนใหญ่

เกียรติประวัติของเหล่าทหารปืนใหญ่

ในปีวอก เดือน ๖ ตรงกับ ปี พ.ศ. ๒๑๒๗ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงประกาศอิสรภาพจากการตกเป็น
เมืองขึ้นของพม่า โดยทรงหลั่งน้ำลิโนทก ณ เขตเมืองแครง
รวมเวลาที่ประเทศไทยต้องตกเป็นเมืองขึ้นทั้งสิ้น ๑๕ ปี
หลังจากที่พระนเรศวรทรงประกาศอิสรภาพแล้ว จึงได้
เตรียมการสู้ศึก จากพม่า และปรับปรุงการป้องกันพระ
นครให้ดียิ่งขึ้น โดยทรงเน้นการใช้ปืนใหญ่เป็นอาวุธสำคัญ

สมเด็จพระนเรศวร ทรงเล็งเห็นความสำคัญของ
อาวุธปืนใหญ่เป็นอย่างมาก ทรงใช้ปืนใหญ่เป็นกองหน้าใน
การต่อตีข้าศึกและใช้กำลังทหารเป็นกองหนุน ซึ่งกลยุทธ์
หรือยุทธวิธีดังกล่าวให้พัฒนาเป็นหลักการรบด้วยวิธีรุก
และใช้กันอย่างแพร่หลายในนานาอารยประเทศมาตราบเท่า
ทุกวันนี้

ด้วยพระปรีชาดังกล่าวชาวทหารปืนใหญ่จึงขออันเชิญ
คำเทอดพระเกียรติพระองค์มากล่าวดังนี้

“ล พ.ศ. ๒๑๒๗ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรง
ประกาศอิสรภาพ ได้ทำสงครามชนะข้าศึกทุกครั้ง ทรง
สร้างปืนใหญ่หลายขนาด ใช้ยิงทำลายล้างข้าศึกล้มตาย
มากมายปวงข้าฯ ทหารปืนใหญ่ น้อมสลดดี”

ขอต้อนรับ

คณาจารย์และนักศึกษา

วิชาวิทยาการทหาร ประจำปี ๒๕๓๘

ด้วยความยินดียิ่ง

ที่ดี

ค่ายพลโยธิน ตำบลเขาพระงาม

อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ๑๕๑๖๐

ภารกิจ

๑. วางแผน อำนวยการ กำกับดูแล และ
ดำเนินการฝึกศึกษาเกี่ยวกับวิทยาการ และกิจการของ
เหล่าทหารปืนใหญ่

๒. ดำเนินการวิจัยและพัฒนา กำหนดหลักนิยม
และทำตำราในทางวิทยาการที่เกี่ยวข้อง

๓. ปกครองบังคับบัญชาหน่วยทหารที่
กระทรวงกลาโหมกำหนดตามที่ได้รับมอบหมาย
มีผู้บัญชาการศูนย์การทหารปืนใหญ่
เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่

๑. เสนอแนะและให้คำแนะนำทาง
วิทยาการที่เกี่ยวกับการทหารปืนใหญ่สนาม ,
ปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน และอาวุธอื่นๆตามที่
ได้รับมอบ

๒. อำนวยการ และดำเนินการ
ฝึกศึกษาวิชาทหารปืนใหญ่ให้แก่กำลังพลของ
เหล่าทหารปืนใหญ่ และเหล่าทัพอื่น ๆ ตามที่
ได้รับมอบ

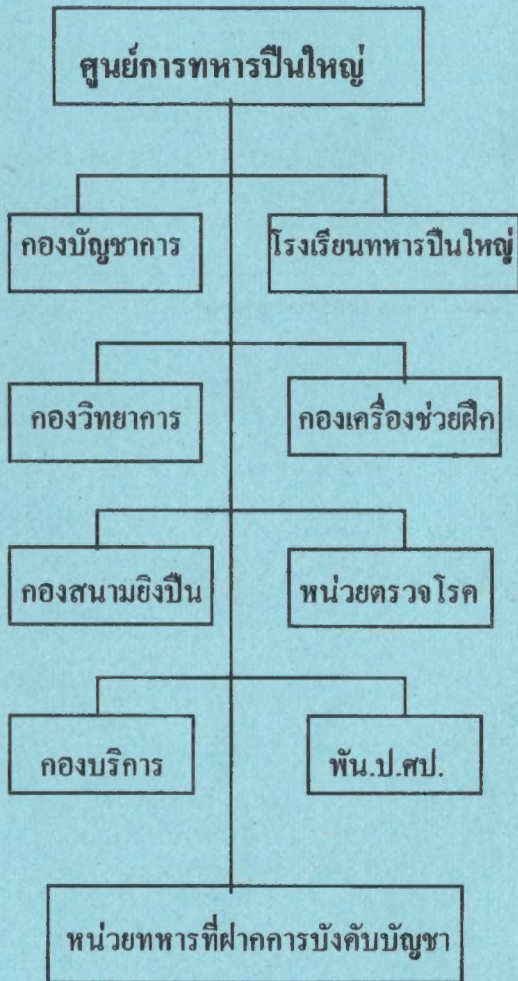
๓. ศึกษา วิจัยและพัฒนาหลักนิยม
ยุทธวิธีและเทคโนโลยี จัดทำตำรา และแบบฝึก
ตลอดจนรวบรวมข้อมูล และสถิติเกี่ยวกับ
กิจการของเหล่าทหารปืนใหญ่

๔. ดำเนินการผลิต และควบคุม
กำลังพลของเหล่าทหารปืนใหญ่

๕. ปกครองบังคับบัญชาหน่วย
ทหารที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามที่รับ
มอบหมาย

การจัด

อภ.ก.๔๑๓๐ ถึง ๒๘ ก.ก.๓๘

ขั้นตอนการสาธิตอาวุธยุทธโปกรณ์

ขั้นตอนที่ ๑ การสาธิตอาวุธยุทธโปกรณ์ของ
ศอว.ทบ.

ขั้นตอนที่ ๒ การสาธิตอาวุธยุทธโปกรณ์ด้วย
การบรรยายประกอบการตั้งอยู่กับที่
และการยิง ป./ปตอ.

๑. เรดาร์ AN/TPQ-๓๖

๒. เรดาร์ RASIT

๓. เครื่องควบคุมการยิง FIELD GAURD

๔. เครื่องมือทำงานแผนที่อัตโนมัติ PADS

๕. เรดาร์ ELM/๒๐๐๖

๖. ปตอ. ๑๒.๖ มม. Mo๖

๗. ปตอ. ขนาด ๔๐ มม. L๗๐

๘. ปบค.๕๕ Mo๐๑ A๑

๙. ปบค.๕๕ Mo๐๑ A๑ (ปรับปรุง)

๑๐. ปบค.๒๕ ขนาด ๑๐๕ มม.

๑๑. ปกค.๒๕ Mo๕๘

๑๒. ปนร.๓๔ GHN-๔๕

๑๓. ปกค.๓๖ อจ. Mo๐๕ A๕

ขั้นตอนที่ ๓ ผู้แทนนักศึกษา ร่วมในการยิง
ป./ปตอ.

ศูนย์การทหารปืนใหญ่ ค่ายพหลโยธิน

การจัดตั้งหน่วย

ในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้จัดตั้งกรมเรทหารปืนใหญ่ ซึ่งเป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกองทัพบก และวิวัฒนาการมาเป็นศูนย์การทหารปืนใหญ่ จนถึงปัจจุบัน สำหรับวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๖๐ นับว่าเป็นวันที่สนามยิงปืนใหญ่โคกกระทาย (ศูนย์การทหารปืนใหญ่) มีสภาพสมบูรณ์คือมีกองร้อยปืนใหญ่พิเศษ กรมเรทหารปืนใหญ่ทหารบก (กองร้อยลูกมือ) มีโรงเรียนทหารปืนใหญ่ และมีสนามยิงปืนใหญ่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าศูนย์การทหารปืนใหญ่ในปัจจุบัน ได้เริ่มเป็นตัวเองมาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๐ ตามคำสั่งทหารบกที่ ๒๑๔/๒๓๑๕๔ ลง ๑ มี.ค. ๒๔๕๕ ซึ่งต่อมาในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๖ โรงเรียนทหารปืนใหญ่ทหารบกได้แปรสภาพเป็นแผนกโรงเรียนทหารปืนใหญ่

ศูนย์การทหารปืนใหญ่ เป็นหน่วยสายวิทยาการที่สำคัญหน่วยหนึ่งของกองทัพบก มีหน้าที่และหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านวิชาการ และกิจการของทหารปืนใหญ่ ในปัจจุบันเป็นหน่วยขึ้นตรงต่อกรมยุทธศึกษาทหารบก และมีที่ตั้งปัจจุบันอยู่ ณ ค่ายพหลโยธิน จังหวัดลพบุรี

พ.ศ. ๒๔๗๕ พลเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา และคณะราษฎร ได้รวมตัวกันเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย หน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนระบบการทำงานหลายประการ ในช่วงนี้เองแผนกโรงเรียนทหารปืนใหญ่ ได้ย้ายไปตั้งในกระทรวงกลาโหม จังหวัดพระนคร โดยขึ้นตรงต่อแผนกที่ ๓ กรมจเรทหารบก จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๘๐ แผนกที่ ๓ กรมจเรทหารบกย้ายมาตั้งที่โคกกระทาย จังหวัดลพบุรี ตามคำสั่งทหารที่ ๖๐๗๔ ลง ๗ เม.ย. ๒๔๘๐ และแปรสภาพเป็นแผนกปืนใหญ่กรมเสนาธิการทหารบก เมื่อ ๒๒ พ.ค. ๒๔๘๔

ระหว่างสงครามโลกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๖ สนามยิงปืนใหญ่โคกกระทายได้มีการก่อสร้างอาคารถาวรเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายหลัง เช่น บ้านพักนายทหารนายสิบ และตึกบัญชาการ บนเขาน้ำโจน (ตึกชาโด) ซึ่งได้ใช้เป็นที่พักผ่อนสันทนาการด้วย พ.ศ. ๒๔๘๘ แผนกทหารปืนใหญ่ กรมเสนาธิการทหารบก ได้แปรสภาพเป็นกรมเรทหารปืนใหญ่ วันที่ ๘ เมษายน ๒๔๙๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามสนามยิงปืนใหญ่ โคกกระทาย ซึ่งเป็นที่ตั้งกรมเรทหารปืนใหญ่ว่า “ค่ายพหลโยธิน” เพื่อเป็นอนุสรณ์แห่งความดีของ พลเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน)

วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๙๕ กรมเรทหารปืนใหญ่แปรสภาพเป็น กรมการทหารปืนใหญ่ ขึ้นตรงต่อกรมยุทธศึกษาทหารบก

“ พวกทหารปืนใหญ่ทั้งปวงนี้
 จำต้องหัดให้ชำนาญทุกท่าทุกอย่าง
 ในการซึ่งจะใช้ยิงปืนใหญ่นั้น...
 ...กับการอื่น ๆ อีกหลายอย่าง...
 จำต้องเรียนรู้ให้มาก ”

พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

“ กระสุนปืนใหญ่ของไทย
 ตกที่ไหน
 ที่นั่นคือ ถิ่นไทย ”

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

“ เหล่าทหารปืนใหญ่เป็นผู้กำหนด
 โชคชะตาแห่งสยามรบ
 จะแพ้หรือชนะอยู่ตรงนี้
 ส่วนทหารเหล่าอื่นนั้น
 อาจเป็นผู้ประภาสชัยชนะเป็นส่วนรวม ”

พลเอก อภิสิทธิ์ คำดังเอก

“ การยิงปืนใหญ่และการป้องกันภัยทางอากาศ
 สำหรับกำลังรบภาคพื้นดินคืออำนาจการยิงรบที่ดียิ่งคู่กับ
 การดำเนิรยุทธวิธี เป็นภาระหนักที่ของทหารปืนใหญ่ ทั้ง
 ทหารปืนใหญ่สนามและทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน

ทหารปืนใหญ่สนามนั้นออกจากสนามสู้รบด้วย
 การยิงแก่การดำเนิรยุทธวิธีแล้ว ยังจะต้องผสมผสาน
 การยิงสนามสู้รบกับอาวุธที่มีอยู่ในยุทธวิธีด้วย ให้แก่
 ผู้บังคับหน่วยดำเนิรยุทธวิธีด้วยเพื่อให้มีการสนธิระหว่ง
 อำนาจการยิงกับการดำเนิรยุทธวิธีผสมกลมกลืนกันที่สุด

ทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน คือองค์กรสำคัญ
 ที่ละทิ้งความสะดวกอยู่รอดปลอดภัยแก่กำลังรบและที่ตั้งทั้ง
 บังคับทางอากาศทางอากาศสนามชนิด

ภาระหนักที่ต้งต่ออาวุธใหม่ เป็นสิ่งที่มีภ
 มาณจนเกือบจะตายด้วยแล้ว แต่สิ่งที่พัฒนา ไปอย่าง
 รวดเร็ว คือ ความสะดวกทางเทคโนโลยีของอาวุธ-
 ยุทธวิธีการโจมตีจากระบบควบคุมบังคับบัญชา ซึ่งทหาร
 ปืนใหญ่จะสามารถรักษาบทบาทของภาระหนักได้ดีเพียง
 ไฉนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาที่จะติดตามเทคโนโลยีที่เจริญ
 ก้าวหน้ารวดเร็วทันนี้ได้ทันหรือไม่ ”

พลตรี ไพบุลย์ กาญจนพิบูลย์

